

woordenreeksen wordt dan opnieuw een samenhangend verhaal geconstrueerd (niveau 4). Dit verhaal wordt naar het Engels vertaald (niveau 5), en naargelang het experiment worden uit deze tekst ook nog bepaalde klanken weggelaten, hetgeen een proces is dat door Georges Perec¹ vaak wordt gebruikt. In zijn boek *La disparition* bijvoorbeeld, gebruikt hij geen enkele keer de letter 'e'. Wanneer je dit uitspreekt wordt 'sans e' 'sans eux', en begrijp je dat dit boek eigenlijk een formele verwerking is van de dood van zijn ouders: hoe kan je nog schrijven 'sans eux'? Zijn moeder werd in '39 gedeporteerd naar een uitroeiingskamp en is daarna 'verdwenen'. *La disparition* is inhoudelijk een gewone misdaadroman, maar in de vorm vind je de leegte terug, een niet in te vullen verlangen.

In mijn woordexperimenten vallen de Engelse letters C (*to see*), B (*to be*), I (*I, myself*), Q (*cue*), Y (*why*) weg. Dat is het laatste niveau. Het niveau dat spreekt over de afwezigheid van het verlangen. Zonder existentie, zonder vraag of identiteit, zonder visie.

Bijvoorbeeld:

Arabic wedding

1 / Mercredi 26 Novembre 2001. 16h30 de l'après-midi (not shown)

...

2 / Mercredi 26 Novembre 2001. 16h30 de l'après-midi (corrected)

Pendant la nuit de samedi à dimanche, la sœur de mon beau-père est morte. Elle était une femme merveilleuse.

3 / Mercredi 26 novembre 2001. 16h30 de l'après-midi (dislocated)

Bandant la noce à Mehdi à dix manches, lasse heure de mambo permis moteur. Été lait une famille réveille heureuse.

4 / Mercredi 26 novembre 2001. 16h30 de l'après-midi (formulated and revealed)

Le mariage d'un jeune prince arabe bât son plein. Voici venu le moment du rituel traditionnel des dix archers bandant leurs arcs devant Mehdi le marié. Intérieurement il est triste et las, car nostalgique de son occupation habituelle à cette heure: danser le mambo dans son bateau dont il vient d'obtenir le permis de piloter.

Soudain il ferme les yeux car un souvenir heureux lié à son passé lointain remonte à la surface de sa mémoire. Il fantasme les bols de lait qu'il buvait enfant au petit-déjeuner avec sa famille réunie le matin en été.

5 / Wednesday, November 26, 2001. 4:30 pm (translated and subtracted)

The big wedding of a young Arabic prince ~~is~~ in full swing. It ~~is~~ time for the traditional ritual of the ten archers who ~~are~~ bending their bows before Mehdi the groom. Inside, he ~~is~~ sad and weary, nostalgic for his usual practice at this time of day: «~~I~~ dance the mambo in the boat ~~I~~ just got the license for!».

Suddenly, he closes his eyes as a happy memory tied to his distant past

comes to mind. He ~~sees~~ the bowls of milk he used to drink as a child for breakfast with his family, gathered in the summer morning.

6 / Wednesday, November 26, 2001. 4:30 pm (rectified and adjusted)

The big wedding of a young Arabic prince happens in full swing. It comes about the traditional ritual of the ten archers who bend their bows before Mehdi the groom. Inside, he feels sad and weary, nostalgic for his usual practice at this time of day: dancing the mambo in the boat he just got the license for.

Suddenly, he closes his eyes as a happy memory tied to his distant past comes to mind. He fantasizes about the bowls of milk he used to drink as a child for breakfast with his family, gathered in the summer morning.

Het boeiende aan deze associatieve manier van werken is dat de oorspronkelijke (en niet leesbare) seksueel geladen ideeën in een compleet andere vorm toch opnieuw naar boven komen in de surrealistische beelden en verhalen die doorheen de transformatie ontstaan. Dat is voor mij heel belangrijk. Mijn werk is altijd sterk seksueel geladen.

Volgens mij zou kunst er op gericht moeten zijn om te 'verplaatsen'. Om beweging teweeg te brengen. In mijn werk probeer ik die beweging op te zoeken. Door een vreemde, persoonlijke taal te ontwikkelen die evolueert tussen innerlijk en uiterlijk, tussen taal en beweging. De kunst van de verplaatsing is de kunst van elke levende mens. Stilstand duidt op rigiditeit, en hiermee duikt het gevaar van de verstarring op. Dat wil niet zeggen dat ik om het even wat doe. Maar ik werk op systematische wijze, zonder een afgelijnd systeem. In de woordbeelden die ik op de muur heb geschreven bij *Eros, c'est la vie*, gebruik ik zowel technieken van Roussel en Perec, als een referentie naar een schilderij van Duchamp, waarin hij al zijn *ready-mades* in één grote muurschildering comprimeert, als cadeau voor zijn minnares. Het werk is enorm groot en heet *Tu m'*. Dat kan natuurlijk van alles betekenen.

Als ik me concentreer op het verlies van de taal, heeft dat natuurlijk veel met mijn biografie te maken. Ik zoek een vader, een model, en in de conceptuele kunst zit die verborgen in de taal. Het laatste jaar ben ik heel veel bezig geweest met het lezen van biografieën van andere kunstenaars. Warhol, Dalí, Duchamp, Cocteau,.. Waarbij ik heel snel op zoek ga naar hun overlevingsstrategieën: hoe kunnen zij leven? Het zijn mensen die hun tijd ver vóór waren. Ik neem van hen wat ik kan leren, wat hen menselijk maakt, wat ik kan communiceren. Als je met een publiek omgaat kan je maar twee dingen doen. Hen blij maken, hetgeen gevaarlijk manipulatief is. Of hen niet blij maken, wat dan weer idioot is, want waarom zou een mens dan naar het theater gaan? Ik vertel verhalen, en haal ze dan weer onderuit. Maar ik laat me niet blokkeren in mijn angst om te manipuleren. Als men zich iedere keer wanneer men wordt aangesproken gemanipuleerd voelt, kan men beter niet naar het theater gaan.

1 Raymond Roussel: Franse schrijver, geboren in 1877, die (zonder succes) roem nastreefde door het ontwikkelen van een bijzondere, maar weerbarstige schriftuur. Zijn boeken *Locus Solus*, *Impressions d'Afrique* en *Nouvelles Impressions d'Afrique* lieten wel een diepe indruk na op andere belangrijke schrijvers en kunstenaars uit zijn periode en lang erna. Onder zijn bewonderaars zijn namen te tellen als Marcel Proust, Marcel Duchamp, André Breton, Alberto Giacometti, Michel Leiris, Alain Robbe-Grillet, Harry Mathews, Georges Perec en John Ashbery.

2 Sjeff Houppermans, *Raymond Roussel, Ecriture et désir*, Librairie José Corti, Paris 1985, p. 189

3 John Rajchman, *Truth and Eros (Foucault, Lacan and the Question of Ethics)*, Routledge, London/New York, 1991

4 Georges Perec, geboren in 1937, maakte deel uit van de schrijversgroep Oulipo, waarin onder andere ook Italo Calvino vertoefde. Oulipo probeerde de literatuur een nieuwe impuls te geven door formele patronen te ontlenen aan de wiskunde, de logica of het schaakspel. Perec schreef zowel romans als kruiswoordpuzzels, essays, poëzie en woordspellen. Hij was gefascineerd door palindromen en creëerde vermoedelijk de langste palindroom ooit geschreven, die meer dan 5000 woorden telt.